

Vetenskapsrådet

YTTRANDE

Datum
2017-10-02

Diarienummer
1.1.3-2017-5891
GD-2017-164

Ert diarienummer
S2017/03374/FS

Handläggare
Victoria Söderqvist

Socialdepartementet

s.registrator@regeringskansliet.se,
s.fs@regeringskansliet.se

För dig och för alla (SOU 2017:40)

Vetenskapsrådet har granskat utredningens förslag utifrån sitt uppdrag att ge stöd till grundläggande forskning av högsta vetenskapliga kvalitet inom samtliga vetenskapsområden samt de särskilda uppgifter som myndigheten har i sin roll som forskningsfinansiär och forskningspolitisk rådgivare.

Vetenskapsrådet anser att det är viktigt att de ändringar som föreslås är konforma med annan lagstiftning som reglerar hälso- och sjukvårdens verksamhet för att undvika överlappande regelverk eller annan otydlighet. Det är av stor betydelse att det är tydligt hur vävnadsprov och personuppgifter som samlats in inom ramen för hälso- och sjukvård får användas för forskningsändamål.

Vetenskapsrådet vill också lämna följande synpunkter på de förslag till ändringar i lagen om biobanker i hälso- och sjukvård m.m. (2002:297), här efter biobankslagen, som utredningen föreslår.

1 kap. 3 §

Vetenskapsrådet tillstyrker den föreslagna ändringen av 1 kap 3 § biobankslagen, i den del det innebär att även prover som är avsedda för forskning regleras på samma sätt som prover som tas i vård- och behandlingssyfte. Vetenskapsrådet har inget att erinra mot den föreslagna tidsgränsen på nio månader men ser att det finns behov av att det tydliggörs hur det förfarande som föreslås ska fungera i praktiken.

4 kap. 3 §

Vetenskapsrådet anser att det är en viktig förutsättning för svensk forskning att vi i Sverige upprätthåller en god kompetens när det gäller analys, förvaring och hantering av vävnadsprover.

Vetenskapsrådet anser också att det skulle underlätta för forskningen om regleringen av hantering av vävnadsprov överensstämmer med regleringen som gäller för personuppgifter när det gäller möjligheterna att skicka och förvara vävnadsprover utomlands. Detta eftersom

VETENSKAPSRÅDET
SWEDISH RESEARCH COUNCIL

Postadress/Postal address
Box 1035
SE-101 38 Stockholm
Sweden

Besöksadress/Visiting address
Västra Järnvägsgatan 3

Tel: +46-(0)8-546 44 000
Fax: +46-(0)8-546 44 180

Org. nr/Vat No
202100-5208

vetenskapsradet@vr.se
www.vr.se

Vetenskapsrådet

vävnadsprover alltid torde förvaras tillsammans med uppgifter om provgivarna. Vetenskapsrådet saknar en analys av om de utlämnanden som ska möjliggöras genom förslaget går att genomföra utan att bryta mot de sekretessregler som finns i offentlighets – och sekretesslagen (2009:400). Det är enligt Vetenskapsrådets uppfattning viktigt för forskningen att det som anges som möjliga alternativ i biobankslagen går att genomföra utan att bryta mot annan lagstiftning.

Vidare anser Vetenskapsrådet att det finns en risk för att förtroendet för svensk forskning kan påverkas negativt om svenska vävnadsprover får förvaras utomlands när de inte längre behövs för det ändamål för vilket de lämnades ut, t.ex. analys av provsvar.

Vetenskapsrådet kan inte på befintligt underlag tillstyrka den föreslagna förändringen i 4 kap. 3 § biobankslagen.

Yttrandet har beslutats av generaldirektören Sven Stafström i närvaro av rådsdirektören Ann Fust, chefsjuristen Anna Hörnlund och juristen Victoria Söderqvist, föredragande.

Sven Stafström
Generaldirektör

Victoria Söderqvist
Jurist

Kopia till Utbildningsdepartementet